

Naslov predavanja: PREDISPOZICIJE NASILNOG PONAŠANJA

Odgovorni nastavnik: dr Bojana Dinić, redovna profesorka

Cilj i svrha predmeta:

Psihologija nasilja predstavlja važnu oblast unutar savremene psihologije, koja obuhvata teorijska, empirijska i primenjena razmatranja faktora koji doprinose razvoju i ispoljavanju nasilnog ponašanja. Razumevanje nasilja zahteva integraciju znanja iz različitih disciplina, uključujući psihologiju ličnosti, kliničku psihologiju, razvojnu psihologiju i kriminologiju, budući da se radi o složenom fenomenu koji je oblikovan interakcijom individualnih predispozicija i kontekstualnih faktora.

U okviru ovog predmeta, posebna pažnja posvećena je individualnim predispozicijama za nasilno ponašanje, sa naglaskom na antisocijalni poremećaj ličnosti i mračne crte ličnosti. Ove karakteristike predstavljaju značajne prediktore različitih formi nasilja, ali njihova uloga nije jednoznačna, već zavisi od specifičnih kontekstualnih i situacionih faktora. Kurs razmatra načine na koje su ove osobine povezane sa različitim oblicima nasilnog ponašanja, kao i njihove manifestacije u svakodnevnim i ekstremnim situacijama. Predavanje obuhvata i kritičko razmatranje načina merenja i procene antisocijalnih i mračnih osobina ličnosti, te interpretacije rezultata i odgovaračkih pristrasnosti, posebno ukoliko se instrumenti zadaju zatvoreničkoj populaciji. U praktičnom delu predavanja, studenti će se upoznati sa konkretnim instrumentom procene mračnih crta, kroz analizu primera i interpretaciju dobijenih nalaza.

Predavanje ima za cilj da omogući studentima razvijanje nijansirano razumevanja psiholoških osnova nasilnog ponašanja, kao i kritički odnos prema mogućnostima i ograničenjima njegovog predviđanja i procene u različitim kontekstima.

Broj i vrsta zadataka koje učenici treba da rade individualno: Čitanje obavezne literature pre predavanja, prisustvo na predavanju

Obavezna i preporučena literatura za ovaj predmet:

Dinić, B. M., Wertag, A., Sokolovska, V., & Tomašević, A. (2020). Centrality and redundancy of the Dark Tetrad traits. *Personality and Individual Differences*, 155. Online first. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.109621>

Dinić, B. M., Wertag, A., Sokolovska, V., & Tomašević, A. (2023). The good, the bad, and the ugly: Revisiting the Dark Core. *Current Psychology*, 42, 4956–4968. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-01829-x>

Dinić, B. M., Radosavljević, D., & Tetreault, C. (2026). Relationships Between Intimate Partner Cyberviolence and Dark Tetrad Traits: A Moderation Effect of Gender. *Deviant Behavior*, 47(1), 27–44. <https://doi.org/10.1080/01639625.2024.2415387>

Branković, I., Dinić, B. M., & Jonason, P. K. (2023). How traditional stalking and cyberstalking correlate with the Dark Tetrad traits? *Current Psychology*, 42, 26238–26242. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03681-z>

Oljača, M., Sadiković, S., Dinić, B. M., & Baić, V. (2021). Dark Tetrad and psychological distress among male violent offenders and male community adults. *Primenjena psihologija*, 14(4), 509–537. <https://doi.org/10.19090/pp.2021.4.509-537>

Infrastrukturni preduslovi predmeta: (PC-projektor, grafoskop, TV, video, flipčart, ostalo): projektor, laptop